

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2018

Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö

Y-tunnus: 2446938-0

01.01.2018 - 31.12.2018

Tämä tasekirja on säilytettävä 31.12.2028 asti.

Toimintakertomus ja tilinpäätös

tilikaudelta 01.01.2018 - 31.12.2018

Sisällysluettelo	
Sisällysluettelo	2
Toimintakertomus ajalta 01.01.2018 – 31.12.2018	3
Tunnuslukuja	6
Tuloslaskelma	7
Tase.....	8
Epäsuora rahoituslaskelma.....	9
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	10-24
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	10
Vastuvelan laskuperusteet.....	11
Vastuositoumukset ja muut vastuut.....	11
Riskit ja riskienhallinta.....	12
Tuloslaskelman liitteet.....	17
Taseen liitteet	20
Tunnusluvut ja tulosanalyysi.....	23
Tunnuslukujen laskentakaavat	25
Kirjanpito kirjat.....	27
Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	28

Tasekirja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Tilinpäätöksen laati:

Porasto Oy

Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö

Y-tunnus: 2446938-0

Osoite: Itämerentori 2, 00180 Helsinki

Kotipaikka: Helsinki

Toimintakertomus tilikaudelta 01.01.2018 - 31.12.2018

Yleistä

Vuosi 2018 oli yhtiön 7. toimintavuosi. Yhtiön omistaa kokonaisuudessaan Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunta, joka on myös yhtiön ainoa asiakas. Osuuskunnan pääasiallisena tarkoituksena on hankkia jäsenilleen lääkevahinkovakuutus.

Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö on erikoistunut Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenten lääke- ja verivahinkojen vakuuttamiseen.

Lääkevahinkovakuutus korvaa lääkkeiden odottamattomat sivuvaikutukset. Lääkkeitä myydään Suomessa vuosittain yli 100 miljoonaa pakkausta ja lääkkeiden haittavaikutuksista on vuosittain tehty 160 – 250 korvaushakemusta.

Kuluttajien suojana on oma riippumaton muutoksenhakuelin, joka antaa myös kuluttajaneuvontaa korvauspäätöksen saaneille asiakkaille. Muutoksenhakuelimenä toimii Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE ja sen yhteydessä toimiva Vakuutuslautakunta, jossa on oma lääkevahinkoihin erikoistunut jaosto.

Tilivuoden 2018 tapahtumat

Vakuutusmaksut

Vuoden 2018 vakuutusmaksut olivat 5,2 miljoonaa euroa (5,1 miljoonaa euroa vuonna 2017).

Korvaustoiminta

Vuoden aikana yhtiölle saapui 190 (182) korvaushakemusta. Tilivuoden aikana tehtiin 199 (147) korvauspäätöstä ja tilivuoden lopussa korvauskäsittelyssä oli 120 (132) tapausta.

Muutoksenhakuelimenä toimiva Vakuutuslautakunta käsitteli 2018 vuoden aikana 23 (20) muutoksenhakupyynnöitä, joista lautakunta muutti 2 (6) ratkaisua hakijan eduksi ja yhden lautakunta jätti käsittelemättä.

Vakuutusliiketoiminta

Tilivuoden aikana maksetut korvaukset olivat 1,2 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa).

Tilivuoden aikana korvausvastuu kasvoi 0,8 miljoonaa euroa (2,3 miljoonaa euroa) ja tasoituspäätyminen 1,7 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa) tulevia runsasvahinkoisia vuosia varten.

Yhtiön suurin mahdollinen korvausmäärä oli yksittäisessä tapahtumassa 4 miljoonaa euroa ja vakuutuskauden aikana vakuutuksen koko kapasiteetti oli 30 miljoonaa euroa.

Tilivuoden aikana yhtiön katastrofiriski oli jälleenvakuutettuna siten, että yhtiön omapidätysraja katastrofitilanteessa oli 3 miljoonaa euroa. Jälleenvakuuttajina on käytetty hyvämaineisia ja vakavaraisia kansainvälisiä jälleenvakuutusyhtiöitä.

Sijoitustoiminta

Yhtiön sijoitussalkun riskitaso pidettiin edelleen maltillisella tasolla. Sijoitustoiminnan¹ tuotto käyvin arvoin 2018 oli kulujen huomioon ottamisen jälkeen -0,5 % (5,7 %).

Yhtiön sijoitustoiminnassa otetaan huomioon yhtiön vakuutusliikkeen ja vastuuvelan luonne.

Yhtiön sijoitussalkku² oli vuoden lopussa kooltaan 23,7 miljoonaa euroa (23,0 miljoonaa euroa) ja siitä 12 % (4,5 %) oli sijoitettuna rahamarkkinasijoituksiin, 12,7 % (2,5 %) euroalueen valtionjoukkovelkakirjoihin, 31 % (47,2 %) yritysriskillisiin joukkovelkakirjoihin ja joukkovelkakirjarahastoihin, 20,7 % (25,8 %) osakkeisiin ja osakerahastoihin, 21 % (16,0 %) kiinteistösijoitusrahastoihin ja 2,6 % (4,0 %) muihin sijoituksiin. Yhtiö pienensi loppuvuoden aikana sijoitussalkun riskiä merkittävästi markkinatilanteen haasteellisuuden vuoksi.

Riskit, riskien hallinta ja hallintojärjestelmä

Vakuutusyhtiön keskeiset riskit liittyvät vakuutusriskeihin, sijoitusriskeihin, toimintaympäristöriskeihin ja operatiivisiin riskeihin sekä toimintojen ulkoistuksista tuleviin riskeihin. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain hallintojärjestelmän, jonka osana on määritelty riskien hallinnan periaatteet ja käytännön toteutus. Yhtiön hallintojärjestelmää ja riskienhallintaa kehitettiin edelleen tilivuoden aikana.

Vuoden 2018 tuloksen muodostuminen

Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät yhtiön liiketoiminnassa ovat vakuutustoiminnan tulos ja sijoitustoiminnan tulos.

Vakuutustoiminnan tulos

Yhtiön vakuutusmaksutulo oli tilivuonna 5,2 miljoonaa euroa (5,1 miljoonaa euroa) ja maksetut korvaukset 1,2 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa). Jälleenvakuutusmaksuja maksettiin 0,9 miljoonaa euroa (0,9 miljoonaa euroa) ja korvausvastuu nousi 0,8 miljoonalla eurolla (2,3 miljoonaa euroa) ja korvausvastuu oli vuoden 2018 lopussa 8,4 miljoonaa euroa (7,6 miljoonaa euroa).

Liikekulut

Liikekulut olivat 0,7 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa). Liikekuluihin sisältyvät hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot olivat yhteensä 0,26 miljoonaa euroa (0,24 miljoonaa euroa).

---

¹ Sijoitukset pl. varat pankkitileillä

² Sijoitukset pl. varat pankkitileillä

Sijoitustoiminnan nettotuotto

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoihin oli -0,2 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa). Sijoitusomaisuuden arvostuserot olivat tilivuoden päättyessä 1,9 miljoonaa euroa (2,6 miljoonaa euroa).

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos oli verojen jälkeen 0,3 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa) ylijäämäinen.

Hallinto

Yhtiön toimitusjohtajana toimii oik.kand. Tiina Hellgrén.

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet: puheenjohtajana Tomi Vahevaara ja jäsenet Irene Luukkonen, Petri Suni, Matti Ruuhonen, sekä Lasse Heinonen 31.12.2018 asti. Lasse Heinosen tilalla jatkaa Jaakko Linna 1.1.2019 alkaen.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli tilivuoden lopussa 4 henkilöä (4), joista kolme työsuhhteessa ja yksi toimitusjohtaja. Suuri osa yhtiön toiminnoista hankitaan edelleen ulkoisilta palveluntuottajilta.

Vakavaraisuus

Yhtiön vakavaraisuusasema julkaistaan yhtiön verkkosivustoilla yhtiön taloudellista tilaa ja vakavaraisuutta koskevassa kertomuksessa viimeistään 22.4.2019.

Olennot tapahtumat tilikauden 2018 päättymisen jälkeen

Yhtiöllä ei ole olennaisia tapahtumia tilikauden 2018 päättymisen jälkeen.

Osuuskunnan vakuutusmaksu vuonna 2019 on 5,2 miljoonaa euroa.

Tulevaisuuden näkymät

Lääkevahinkojen määrä ja korvattavien tapausten kehitys on pitkällä aikavälillä yhteydessä lääkkeiden käytön kehitykseen Suomessa. Näköpiirissä olevan kehityksen pohjalta lääkevahinkovakuuttamisen volyymin arvioidaan pysyvän vakiintuneella tasolla.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Yhtiön tulos on 273 113,22 euroa (304 589,64 euroa) voitollinen verojen jälkeen. Hallitus ehdottaa, että takuupääomalle ei makseta korkoa vaan voitto siirretään omaan pääomaan vahvistamaan vakavaraisuutta.

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

1000 eur

Taloudellista kehitystä kuvaavia tunnuslukuja

	2018	2017
AVAINLUKUJA		
<i>Kokonaismaksutulo</i>	5 200	5 100
<i>Korvauskulut</i>	2 056	3 544
<i>Liikekulut</i>	648	717
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotot</i>	444	537
<i>Vastuuvelka</i>	16 320	13 719
<i>Henkilöstö (lkm) 31.12.</i>	4	4
SIJOITUSKANTA KÄYVIN ARVOIN ILMAN SUOJAUKSIA³	2018	2017
<i>Korkosijoitukset</i>	15 186	12 961
<i>Osakesijoitukset</i>	10 281	10 320
<i>Yhteensä</i>	25 467	23 281

---

³ Sijoitukset ml. varat pankkitileillä

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMA

1.1.2018-31.12.2018

1.1.2017-31.12.2017

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA

Vakuutusmaksutuotot				
Vakuutusmaksutulo	5 200 000,00		5 100 000,00	
Jälleenvakuuttajien osuus	<u>870 000,00</u>	4 330 000,00	<u>870 000,00</u>	4 230 000,00
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-1 179 315,61		-1 222 215,28	
Korvausvastuun muutos	<u>-876 316,00</u>	-2 055 631,61	<u>-2 321 611,00</u>	-3 543 826,28
Liikekulut		-648 363,50		-716 553,72
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta		1 626 004,89		-30 380,00
Tasoitusmäärän muutos		-1 724 347,00		-134 827,00
Vakuutustekninen kate		-98 342,11		-165 207,00

MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA

Sijoitustoiminnan tuotot		890 541,35		634 099,72
Sijoitustoiminnan kulut		-446 099,04		-96 770,31
Muut tuotot		397,63		0,00
Muut kulut		-270,21		-10,51
Voitto varsinaisesta toiminnasta ennen veroja		346 227,62		372 111,90
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden vero		-73 114,40		-67 522,26
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta yhteensä				
Tilikauden voitto		<u>273 113,22</u>		<u>304 589,64</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TASE	31.12.2018		31.12.2017	
Vastaavaa				
Sijoitukset				
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	20 337 337,64		17 004 420,33	
Rahoitusmarkkinavälineet	<u>1 478 392,16</u>	21 815 729,80	<u>3 342 162,15</u>	20 346 582,48
Saamiset				
Muut saamiset	<u>25 792,46</u>	25 792,46	<u>2 633,72</u>	2 633,72
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	2 084,56		2 779,40	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>1 682 955,54</u>	1 685 040,10	<u>281 941,62</u>	284 721,02
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	30 542,47		72 644,06	
Muut siirtosaamiset	<u>47,40</u>	30 589,87	<u>28 805,30</u>	101 449,36
Vastaavaa yhteensä		<u>23 557 152,23</u>		<u>20 735 386,58</u>
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Takuupääoma	4 800 000,00		4 800 000,00	
Edellisten tilikausien voitto	2 014 905,67		1 710 316,03	
Tilikauden voitto	<u>273 113,22</u>	7 088 018,89	<u>304 589,64</u>	6 814 905,67
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Korvausvastuu	<u>8 433 817,00</u>	8 433 817,00	<u>7 557 501,00</u>	7 557 501,00
Tasoitusbäärä	<u>7 886 205,00</u>	16 320 022,00	<u>6 161 858,00</u>	13 719 359,00
Velat				
Muut velat	<u>63 394,76</u>	63 394,76	<u>75 314,78</u>	75 314,78
Siirtovelat				
	<u>85 716,58</u>	85 716,58	<u>125 807,13</u>	125 807,13
Vastattavaa yhteensä		<u>23 557 152,23</u>		<u>20 735 386,58</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

Epäsuora rahoituslaskelma	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta/voitto ennen satunnaiseriä	346 227,62	372 111,90
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuunmuutos	2 600 663,00	2 456 438,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnousut	198 084,08	39 251,20
Suunnitelman mukaiset poistot	694,84	926,47
Muut oikaisut	9 888,20	42 250,31
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	<u>3 155 557,74</u>	<u>2 910 977,88</u>
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) vähennys (+)	47 700,75	162 901,82
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) vähennys (-)	-52 010,57	63 277,39
<i>Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	<u>3 151 247,92</u>	<u>3 137 157,09</u>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-24 413,68	-31 610,04
Maksetut välittömät verot	-58 588,92	-80 017,50
Liiketoiminnan rahavirta	3 068 245,32	3 025 529,55
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-11 365 052,53	-9 845 638,90
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	9 697 821,13	6 667 832,59
Investointien rahavirta	-1 667 231,40	-3 177 806,31
Rahavarojen muutos	1 401 013,92	-152 276,76
Rahavarat tilikauden alussa	281 941,62	434 218,38
Rahavarat tilikauden lopussa	1 682 955,54	281 941,62

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu ja esitetty noudattaen kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakeja sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksia ja Finanssivalvonnan antamia päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa saamiset ja siirtosaamiset, sekä velat ja siirtovelat on kirjattu liiketoiminnan rahavirtaan lyhytaikaisten liikesaamisten muutoksiksi. Muiden taseen erien muutokset on käsitelty investointien rahavirtana.

Arvostus ja käyvät arvot

Osakkeet ja osuudet on kirjattu taseessa hankintamenoon tai sitä alhaisempaan käypään arvoon. Rahoitusmarkkinavälineet on arvostettu taseessa hankintamenoon suuruusina tai sitä alhaisempaan käypään arvoon. Nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus on jaksotettu ja sisällytetty rahoitusmarkkinavälineen hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi.

Noteeratut osakkeiden, osuuksien ja rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona on käytetty tilinpäätöspäivän viimeistä kaupantekokurssia. Muiden sijoitusten käypänä arvona on pidetty todennäköistä luovutushintaa.

Poistot

Konttoriin on hankittu kalusteet ja niiden poistojen määrittämiseen on käytetty poistosuunnitelmaa:

Kalusto: menojäännöspoisto 25 %

Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu lasketaan hallituksen vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti ja tasoitusmäärä Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Jälleenvakuuttajien osuus vastuuvélasta lasketaan jälleenvakuutus-sopimusten mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan kohdistuvan vakuutuskauden osuuden vakuutusmaksutulosta.

Yhtiön korvaukset varataan claims made-periaatteella. Vahinkohakemuksen saapuessa korvausvastuuseen varataan sitä varten tilastollisesti laskettu keskimääräinen

korvaussumma. Korvausvastuu sisältää lisäksi ratkaistuista vahinkotapauksista ja niiden selvittelystä vielä maksamatta olevat erät.

Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä, joka esitetään taseessa erikseen. Tasoitusmäärän tehtävänä on korvauskulujen vuosittaisen vaihtelun tasoittaminen ja vakuutusyhtiön vastuunkantokyvyn ylläpito. Tasoitusmäärä kasvaa, jos tilivuoden vahinkosuhte on kartutusvahinkosuhdetta alempi, ja purkautuu, jos tilivuoden vahinkosuhte on purkuvahinkosuhdetta korkeampi. Kartutus- ja purkuvahinkosuhteet on määritelty tasoitusmäärän laskuperusteissa.

Vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nettoperiaatteella siten, että velan vähennyseränä esitetään jälleenvakuuttajien osuus. Velka ja siitä vähennetty saaminen eivät ole kuitattavissa keskenään, sillä velkoja ja velallinen eivät ole niissä samat.

Vastuuelan laskuperusteet

Korvausvastuu

Yhtiön korvausvastuuseen varataan kaikki tunnetut vahingot. Vahingoista, joista korvausmäärää ei ole pystytty arvioimaan, varataan korvausvastuuseen havaitun keskivahingon määrä. Varaus tunnettujen vahinkojen pahenemisen ja tuntemattomien vahinkojen varalle perustuu ns. Chain-Ladder-menetelmään.

Tasoitusmäärä

Runsasvahinkoisien vuosien varalle vakuutusyhtiön vastuuelassa on tasoitusmäärä, joka lasketaan Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vastuositoumukset ja muut vastuut

Vuokravastuut

Toimistotilan vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi molemminpuolisella kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Esimmäinen mahdollinen irtisanomispäivä on 31.5.2021. Yhtiö on antanut vuokranantajalle vuokravakuuden, jonka suuruus on 16 204,32 euroa.

Toimitilan vuokravastuu yhteensä	106 786,41
----------------------------------	------------

Leasingsopimukset

Yhtiöllä on leasingsopimukset IT-laitteista Grenkeleasing Oy:n kanssa (päättyy 31.3.2019) sekä Siemens Financial Services AB: n kanssa.

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 437,32
Myöhemmin maksettavat	5 070,00
Yhteensä	7 507,32

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinnasta yleisesti

Yhtiö keskittyy yksinomaan lääkevahinkovakuutukseen ja yhtiöllä on vain yksi tuote: Lääkevahinkovakuutus. Yhtiön tehtävänä on tuottaa sen omistajalle, Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunnalle sen tarpeet täyttävä lääkevahingot korvaava vakuutus. Yhtiöllä ei ole muita vakuutusasiakkaita kuin omistaja eikä yhtiö tarjoa muita tuotteita.

Lääkevahinkovakuutuksen tarkoituksena on korvata lääkkeiden ja verivalmisteiden niiden käyttäjille Suomessa aiheutuneet henkilövahingot. Tällä vakuutuksella lääkkeiden ja verituotteiden valmistajat, maahantuojat, jakelijat ja myyjät sekä erikseen määritellyt tutkijat ovat vakuuttaneet itsellään olevia riskejä. Vakuutuksessa vakuutettuina ovat lääkkeiden ja verivalmisteiden käyttäjät Suomessa.

Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

Yhtiön ylimpänä päätöksentekuelimenä hallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus varmistaa, että yhtiöllä on osana yhtiön hallintojärjestelmää ajan tasalla oleva riskienhallintajärjestelmä. Hallitus seuraa toteutumista siten, että jokaisessa hallituksen kokouksessa käsitellään yhtiön riskiraportti osana säännöllistä hallitusraportointia.

Riskienhallinnan vastuuhenkilö on yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Hän raportoi riskienhallinnasta yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Operatiivinen, päivittäinen vastuu riskienhallinnasta on yhtiön toimitusjohtajalla.

Riskienhallinta

Yhtiön riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita yhtiöön kohdistuvia riskejä sekä seurata ja raportoida riskeistä. Riskienhallintaa arvioidaan säännöllisesti ja toiminnassa pyritään riskienhallinnan jatkuvaan parantamiseen.

Yhtiö on pieni, mikä mahdollistaa yhtäältä toiminnan sisäisen läpinäkyvyyden ja toisaalta koko henkilökunnan aktiivisen osallistumisen riskienhallintaan; sekä riskien kartoittamiseen, että niiden tunnistamiseen ja hallintaan. Yhtiöllä on käytössä riskien kartoituksen malli, joka käydään läpi säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Läpikäyntiin ja kehittämiseen osallistuvat: vastuullinen vakuutusmatemaatikko, yhtiön koko henkilöstö sekä hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Läpikäynnin tulokset raportoidaan yhtiön hallitukselle.

Yhtiö on määritellyt keskeisiksi riskeiksi: vakuutusriskit, sijoitusriskit ja muut taloudelliset riskit, operatiiviset riskit ja strategiset riskit. Tunnistetut riskit; niiden vakavuus, todennäköisyys ja tavoitetaso sekä mahdolliset toimenpiteet riskien vähentämiseksi on kuvattu yhtiön riskikartassa.

Yhtiön riskinottohalukkuus on maltillinen.

Yhtiö kehitti tilikauden aikana riskienhallinnan järjestelmää ja riskiraportointia. Uusi raportointimalli on otettu käyttöön alkuvuonna 2019.

Vakuutusriskit

Yhtiö myöntää lääkevahinkovakuutuksen Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskunnalle. Yhtiö ei myönnä muita vakuutuksia. Vakuutukseen ei liity vastuunvalintaa.

Lääkevahinkovakuutuksen vakuutettuja ovat lääkkeiden ja verivalmisteiden käyttäjät.

Vakuutus on luonteeltaan ns. no-fault –tuote, eli korvausvastuun syntyminen ei edellytä vakuutuksenottajan tuottamusta. Vakuutuksesta korvataan vahingonkärsineelle lääkkeen tai verivalmisteen todennäköisesti aiheuttama ruumiillinen sairaus tai vamma tai psyykinen sairaus silloin, kun vahingonkärsinyt on vahingon seurauksena ollut työkyvytön vähintään 14 päivää, hän on saanut pysyvän ruumiinvamman tai sairauden tai on kuollut. Korvaus määrätään soveltaen vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 2, 2a-2d, 3,4,7 ja 8 §:n, 6 luvun 1 §:n sekä 7 luvun 3 §:n säännöksiä. Korvauksen määrittämisessä käytetään soveltuvin osin liikennevahinkolautakunnan normeja ja ohjeita. Lääkevahinkovakuutus on ns. toissijainen korvausjärjestelmä; korvausta laskettaessa vähennetään etuudet, joihin vahingonkärsijällä on ilmeisesti oikeus julkisista varoista tai lakisääteisestä vakuutuksesta.

Vakuutusriskillä tarkoitetaan riittämättömistä hinnoitteluista ja vastuuelkaa koskevista oletuksista johtuvaa tappioriskiä tai vakuutusvastuiden epäedullista muutosta.

Lääkevahinkovakuutuksessa korvauskulut selviävät tyypillisesti erittäin pitkällä viiveellä.

Tämän vuoksi vakuutuksen hinnoittelu on merkittävästi vaikeampaa kuin sellaisessa vakuutustoiminnassa, jossa korvauskulut selviävät nopeasti. Vakuutusmaksun määrittelyssä käytetään yhtiön omia tilastotietoja, tietoja aiemmasta käytännöstä tästä vakuutuslajista Suomessa sekä vertailutietoja ulkomaisista vastaavista vakuutustuotteista.

Vakuutusmaksun riittävyys riippuu pitkälti siitä, sattuuko tulevaisuudessa katastrofivahinkoja ja / tai sarjavahinkoja. Yhtiöllä ei ole mahdollisuutta omilla toimillaan vaikuttaa katastrofi- tai sarjavahinkojen ilmenemiseen. Yhtiö on riskienhallinnassaan tunnistanut tekijöitä, joista saattaa seurata katastrofi- tai sarjavahinko. Toimitusjohtajan vastuulla on seurata näitä riskitekijöitä ja raportoida havainnoistaan ja mahdollisesta riskitason noususta viipymättä sekä aktuaaritoiminnolle, että yhtiön hallitukselle.

Aktuaaritoiminto vastaa vakuutusmaksun määrittelystä. Määrittelyssä käytetään hyväksi riski- ja vakavaraisuusarvion tuloksia. Yhtiön hallitus vahvistaa kulloisenkin vuosimaksun suuruuden. Yhtiön korvausvastuu rajoittuu 4 miljoonaan euroon yhtä vahingonkärsinyttä kohden ja enintään 30 miljoonaan euroon vuodessa. Yhtiö on suojautunut suurilta vakuutusriskeiltä jälleenvakuutuksella, jossa yhtiön omavastuu on enintään 3 miljoonaa euroa vahinkoa kohden. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön vakuutuksenottajaosakkaalla on velvollisuus maksaa lisämaksuna enintään 50 % edellisen kalenterivuoden yhteenlasketusta vakuutusmaksusta. Yhtiön hallitus päättää lisämaksuvelvollisuudesta yhtiön taloudellisen tilan niin vaatiessa.

Yhtiö on toiminut vasta seitsemän vuotta. Yhtiön toiminnan alkuvaiheessa yhtiö on kerännyt sellaisen vakavaraisuuspääoman, että yhtiö selviää yhdestä katastrofi- tai sarjavahingosta ilman, että omistaja joutuu sijoittamaan lisää pääomaa yhtiöön.

Yhtiön korvausvastuuseen varataan kaikki tunnetut vahingot. Vahingoista, joista korvausmäärää ei ole pystytty arvioimaan, varataan korvausvastuuseen havaitun keskivahingon määrä. Varaus tunnettujen vahinkojen pahenemisen ja tuntemattomien vahinkojen varalle estimoidaan ns. Chain-Ladder-menetelmällä. Aktuaaritoiminto tutkii korvausvastuun riittävyttä vähintään vuosittain.

Vahinkokehitystä seurataan jatkuvasti ja vahinkojen kehittymisestä raportoidaan jokaisessa hallituksen kokouksessa. Vakavaraisuustilannetta seurataan jatkuvasti ja yhtiö raportoi itselleen asettamasta yllä mainitusta tavoitteesta hallitukselle vähintään neljännesvuosittain. Seurannasta ja raportoinnista vastaa toimitusjohtaja.

Sijoitusriskit

Yhtiön varat sijoitetaan tuottavasti ja turvaavasti. Yhtiön riskinottohalukkuus on maltillinen. Sijoitutuille varoille pyritään saamaan kohtuullinen tuotto maltillisella riskinotolla. Sijoitusten suunnittelussa käytetään hyväksi riski- ja vakavaraisuusarvion tuloksia. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määritellään sijoitusten hajauttamisen ja riskinoton rajat, sijoitussalkun tavoite- eli neutraaliallokaatio, limiitit eri sijoitusinstrumenteille ja yksittäisille sijoituksille sekä sijoitustoiminnan valtuudet. Yhtiön hallitus vastaa sijoitustoiminnasta. Hallitus on nimittänyt yhtiön sijoitustoimikunnan ja määritellyt sen tehtävät ja valtuudet.

Yhtiön varat sijoitetaan siten, että ne kaikissa olosuhteissa riittävät kattamaan yhtiön vakuutusteknisen vastuuvelan sekä lain edellyttämän vakavaraisuuspääomavaatimuksen. Yhtiön varat sijoitetaan sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin sijoitusinstrumentteihin, joiden riskit voidaan tunnistaa ja mitata ja niitä seurata ja niistä raportoida. Yhtiö ei käytä johdannaisia.

Sijoitustoiminnan riskit

Yhtiön keskeiset sijoitustoiminnan riskit ovat: markkinariski, luottoriski ja operatiiviset riskit.

Markkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu suoraan tai välillisesti omaisuuden, vastuiden ja rahoitusvälineiden markkinahintojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Luottoriskillä tarkoitetaan tappioriskiä tai taloudellisen aseman epäedullista muutosta, joka johtuu arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, vastapuolten tai velallisten luottokelpoisuuden heikkenemisestä ja, joka kohdistuu yhtiöön vastapuoliriskin, korkomarginaaliriskin tai markkinariskikeskittymien muodossa.

Tilikauden aikana sisäinen tarkastus tarkasti yhtiön sijoitustoiminnan. Tarkastuksessa ei havaittu olennaisia puutteita.

Tappioriskin rajaaminen

Sijoitustyöryhmä seuraa sijoituskohteiden arvonkehitystä ja sijoituskohteen arvon laskiessa sijoitussuunnitelmassa määritellyn ns. hälytysrajan alle, tekee sijoitustoimikunta tarvittavat johtopäätökset ja toimenpiteet viipymättä.

Yhtiön sijoituksista laaditaan kirjallinen tuottoraportti kuukausittain. Sijoitusten kehittymistä seurataan kaikissa hallituksen kokouksissa. Raportoinnista vastaa toimitusjohtaja.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä.

Operatiivisia riskejä pienennetään siten, että yhtiöllä on selkeät ja dokumentoidut liiketoimintaprosessit, jotka ovat kaikkien asianosaisten tiedossa sekä siten, että huolehditaan henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä, vältetään mahdollisuuksien mukaan vaarallisia työyhdistelmiä ja huolehditaan riittävästä riskienhallinnasta. Yhtiö on pieni, ja sillä on vain yksi toimipiste. Koko henkilökunta työskentelee samassa tilassa, lähellä toisiaan. Toiminta on hyvin läpinäkyvää. Väärinkäytösten mahdollisuus on minimoitu prosesseilla; kukaan ei voi viedä mitään transaktiota yksin läpi. Tapahtumia on vähän ja ne ovat tunnettuja. Henkilöstön riskitietoisuus on korkea.

Operatiiviset riskit, niiden todennäköisyys ja vaikutukset sekä keskinäiset riippuvuudet käydään läpi vähintään kerran vuodessa. Operatiiviset riskit jaetaan seuraaviin riskiluokkiin: sisäiset väärinkäytökset, ulkopuolisten aiheuttamat vahingot, tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit, työolot ja työturvallisuus, menettelytavoista aiheutuvat riskit, omaisuusvahingot, prosesseihin liittyvät riskit ja ulkoistuksiin liittyvät riskit.

Operatiivisten riskien hallinnasta vastaa toimitusjohtaja, joka raportoi hallitukselle. Jokaisessa hallituksen kokouksessa raportoidaan riskiraportti osana hallituksen säännönmukaista raportointia.

Muut riskit

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan taloudellisen tappion riskiä, joka johtuu yhtiön vastapuolen odottamattomasta maksukyvyttömyydestä. Keskeisimmät vastapuoliriskit liittyvät jälleenvakuutukseen ja sijoitustoimintaan. Jälleenvakuutustoiminnan vastapuoliriskin rajaamiseksi jälleenvakuuttajille on asetettu vaatimukset luottokelpoisuudelle, jälleenvakuuttajien lukumäärälle sekä kokemukselle lääkevahinkovakuuttamisesta. Sijoitustoiminnassa vastapuoliriskiä hallitaan mm. sijoitusten hajauttamiselle asetetuissa rajoituksissa. Vastapuoliriskin arvioimisessa käytetään kansainvälisten luottoluokittajien luokituksia sekä kotimaista luottoluokittajaa sellaisten kotimaisten toimijoiden (yhteistyökumppaneiden, sijoitusrytysten) taloudellisen tilan arvioinnissa, joilla ei ole kansainvälistä luottoluokitusta.

Keskittymäriskeillä tarkoitetaan sellaisia riskikeskittymiä, joihin liittyvät tappiot voivat vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman. Sijoitustoiminnan keskittymäriskiä hallitaan riittäväällä hajautuksella. Jälleenvakuutusuojaa otettaessa suuret jälleenvakuutuskokonaisuudet jaetaan useamman jälleenvakuuttajan kesken siten, että yksittäisen jälleenvakuutusyhtiön keskittymäriski ei ole liian suuri.

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMAN LIITTEET

2018

2017

1. Vakuutusmaksutulo

Ensivakuutus

Kotimaasta

5 200 000,00

5 100 000,00

Vakuutusmaksutulo ennen

jälleenvakuuttajien osuutta

5 200 000,00

5 100 000,00

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

Vakuutus- luokkaryhmä	Vuosi	Vakuutus- maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto- osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta
	2018	5 200 000,00	5 200 000,00	2 055 631,61	648 363,50	870 000,00	1 626 004,89
	2017	5 100 000,00	5 100 000,00	3 543 826,28	716 553,72	870 000,00	-30 380,00
Vastuu	2016	5 000 000,00	5 000 000,00	3 532 546,55	681 990,21	890 000,00	-104 536,76
	2018	5 200 000,00	5 200 000,00	2 055 631,61	648 363,50	870 000,00	1 626 004,89
	2017	5 100 000,00	5 100 000,00	3 543 826,28	716 553,72	870 000,00	-30 380,00
Yhteensä	2016	5 000 000,00	5 000 000,00	3 532 546,55	681 990,21	890 000,00	-104 536,76
	2018						-1 724 347,00
Tasoitusmäärän muutos	2017						134 827,00
	2016						57 004,00
	2018						-98 342,11
Vakuutustekninen kate	2017						-38 080,79
	2016						-161 540,76

TULOSLASKELMAN LIITTEET

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2018	2017
3.1. Kokonaisliikekulut toiminnoittain		
Maksetut korvaukset	505 292,79	446 389,58
Liikekulut	648 363,50	716 553,72
Sijoitustoiminnan hoitokulut	14 048,00	18 800,48
Muut kulut	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<u>1 167 704,29</u>	<u>1 181 743,78</u>
3.2 . Tuloslaskelman erä liikekulut		
Hallintokulut	<u>648 363,50</u>	<u>716 553,72</u>
<i>Yhteensä</i>	<u>648 363,50</u>	<u>716 553,72</u>
3.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot		
3.3.1. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	414 244,39	515 681,88
Eläkekulut	55 404,48	78 616,03
Muut henkilösivukulut	<u>28 648,25</u>	<u>8 270,38</u>
<i>Yhteensä</i>	<u>498 297,12</u>	<u>602 568,29</u>
3.3.2. Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot	260 850,60	243 315,00
Toimitusjohtajan eläkeikä on yleinen eläkeikä. Johdolla ei ole yhtiön myöntämiä lainoja ja vakuuksia.		
3.3.3. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Konttorihenkilöstö	4,0	4,0
Myyntihenkilöstö		
3.4. Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin		
Tilintarkastus	<u>17 929,16</u>	<u>14 946,96</u>
<i>Yhteensä</i>	<u>17 929,16</u>	<u>14 946,96</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TULOSLASKELMAN LIITTEET **2018** **2017**

4.1. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot

Tuotot muista sijoituksista

Osinkotuotot	133 275,46	82 078,60
Korkotuotot	75 884,39	181 184,92
Muut tuotot	206 079,28	213 807,02

Yhteensä **415 239,13** **477 070,54**

Arvon alentumisten palautukset 64 954,00 25 919,58

Myyntivoitot 410 348,22 131 109,60

Yhteensä **890 541,35** **634 099,72**

Sijoitustoiminnan kulut

Korkokulut 10 493,10 12 799,05

Hoitokulut 14 048,00 18 800,48

Arvon alentumiset ja poistot

Arvon alentumiset 263 038,08 65 170,78

Myyntitappiot 158 519,86 0,00

Yhteensä **446 099,04** **96 770,31**

Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa **444 442,31** **537 329,41**

4.2. Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot

Muut tuotot 397,63 0,00

Yhteensä **397,63** **0,00**

Muut kulut

Muut muut kulut 270,21 10,51

Yhteensä **270,21** **10,51**

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TASEEN LIITTEET 31.12.

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2018 Jäljellä oleva hankintameno	2018 Kirjanpitoarvo	2018 Käypä arvo	2017 Jäljellä oleva hankintameno	2017 Kirjanpitoarvo	2017 Käypä arvo
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	20 337 337,64	20 337 337,64	22 237 789,15	17 004 420,33	17 004 420,33	19 478 515,61
Rahoitusmarkkinavälineet	1 478 392,16	1 478 392,16	1 515 339,00	3 342 162,15	3 342 162,15	3 448 271,60
	<u>21 815 729,80</u>	<u>21 815 729,80</u>	<u>23 753 128,15</u>	<u>20 346 582,48</u>	<u>20 346 582,48</u>	<u>22 926 787,21</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno- erotusta						
				<u>-52 345,53</u>		
Arvostusero (Käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)	<u>1 937 398,35</u>			<u>2 580 204,73</u>		

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

6. TASEEN LIITETIETO 31.12.

6. Muut sijoitukset

	2018	2018
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut		
Elisa A	250 356,26	373 423,70
Huhtamaki Oyj Registered Shs	124 154,00	124 154,00
Kemira	166 940,00	166 940,00
Kesko Corp Registered Shs -B-	152 784,77	187 960,00
Kone Oyj Registered Shs -B-	224 634,26	226 299,50
Neste Corporation Registered Shs	148 720,65	336 000,00
Nokia Corp Registered Shs	235 940,00	235 940,00
Nokian Tyres PLC Registered Shs	152 703,00	152 703,00
Nordea Bank Abp Registered Shs	92 619,84	92 619,84
Stora Enso Oyj Registered Shs -R-	150 408,88	168 672,00
Yhteensä	1 699 261,66	2 064 712,04
Sijoitusrahastot		
Danske North America Enhanced Index Kasv	Suomi 199 900,00	341 878,24
DB X-Trackers EURO STOXX 50 ETF	Luxembourg 478 119,18	478 119,18
eQ Hoivakiinteistöt	Suomi 770 946,12	888 603,63
EQ USA Indeks 1 K	Suomi 199 999,99	459 651,03
Evli European High Yield B	Suomi 300 000,00	330 424,02
Fennica Toimitilat IC	Suomi 762 455,14	773 931,35
Fidelity Funds SICAV - Euro Corporate Bond Fund Shs -A-ACC-EUR- Capitalisation	Luxembourg 250 000,00	291 682,41
FIM Metsä	Suomi 1 200 000,00	1 305 208,19
iShares eb.rexx Government Germany 2.5-5.5	Saksa 1 999 338,27	2 003 095,60
iShares EURO STOXX 50 (DE) ex-Financials	Saksa 486 356,40	486 356,40
JPMorgan Funds SICAV - Global Corporate Bond Fund Shs -A (acc) EUR (Hedged)- Capitalisation	Suomi 250 000,00	269 415,36
LähiTapiola Infra A	Suomi 505 307,65	525 256,46
LähiTapiola Lyhytkorko A	Suomi 2 850 286,04	2 850 286,04
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A	Suomi 1 198 135,07	1 244 550,13
LähiTapiola Sijoituskiinteistö	Suomi 500 000,00	521 674,88
LähiTapiola Yrityskorko A	Suomi 1 210 039,20	1 231 976,40
Morgan Stanley US Advantage	Luxembourg 250 000,00	564 632,77
Muznich Enhancedyield Short-Term Bond	Irlanti 696 522,78	717 415,86
Natixis Loomis Saules Senior Loan Fund FCP	Luxembourg 877 177,28	877 177,28
Nordea Euro Yrityslaina Plus Kasvu/100	Suomi 301 949,97	413 277,11
Schroder ISF Euro Corporate Bond Fund C	Luxembourg 400 000,00	469 790,64
SEB Microfinance Fund IV	Luxembourg 249 650,00	249 650,00
Tapiola Pitkakorko	Suomi 1 000 006,35	1 008 377,97
Ålandsbanken Asuntorahasto Erikoissij. C	Suomi 613 317,80	687 604,92
Ålandsbanken Tonttirahasto Erikoissij.	Suomi 500 000,00	549 885,95
Sijoitusrahastot yhteensä	18 049 507,24	19 539 921,82
Pääomasijoitusrahastot		
Lähitapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	213 840,62	258 427,16
Nordea Private Equity II- European Middle Market Buyout	374 728,12	374 728,13
Pääomasijoitusrahastot yhteensä	588 568,74	633 155,29
Yhteensä	20 337 337,64	22 237 789,15

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TASEEN LIITTEET 31.12.

7. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	Kalusto
Hankintameno 31.12.2017	15 772,04
Lisäykset	0,00
Vähennykset	0,00
Hankintameno 31.12.2018	<u>15 772,04</u>
Kertyneet poistot 31.12.2017	12 992,64
Tilikauden poistot	694,84
Kertyneet poistot 31.12.2018	<u>13 687,48</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	<u><u>2 084,56</u></u>

TASEEN LIITTEET 31.12.

8.1. Oman pääoman muutokset

	31.12.2017	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2018
Takuupääoma	4 800 000,00	0,00	0,00	4 800 000,00
Tilikauden ja edellisten tilikausien tulos	2 014 905,67	273 113,22	0,00	2 288 018,89
Oman pääoman muutokset yhteensä	<u>6 814 905,67</u>	<u>273 113,22</u>	<u>0,00</u>	<u>7 088 018,89</u>

8.2. Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

	2018	2017	2016	2015
Edellisten tilikausien tulos	2 014 905,67	1 710 316,03	1 465 230,44	1 152 100,11
Tilikauden voitto	273 113,22	304 589,64	245 085,59	313 130,33
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	<u>2 288 018,89</u>	<u>2 014 905,67</u>	<u>1 710 316,03</u>	<u>1 465 230,44</u>

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA

	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur
	2018	2017	2016	2015	2014
Tiivistelmä tunnusluvuista					
Vakuutusmaksutulo (ennen jv-osuutta)	5 200	5 100	5 000	5 120	5 120
Vahinkosuhde prosentteina	47,5 %	83,8 %	86,0 %	59,1 %	31,7 %
Korvauskulut ilman perustekorkokulua (+/-)	-2 056	-3 544	-3 533	-2 261	-1 214
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua prosentteina	47,5 %	83,8 %	86,0 %	59,1 %	31,7 %
Liikekulusuhde prosentteina	15,0 %	16,9 %	16,6 %	15,9 %	20,4 %
Yhdistetty kulusuhde prosentteina	62,4 %	100,7 %	102,5 %	75,0 %	52,2 %
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua prosentteina	62,4 %	100,7 %	102,5 %	75,0 %	52,2 %
Liikevoitto	2 071	507	357	1 332	2 302
Kokonaistulos	2 071	1	965	1 582	2 893
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-11	-13	-24	0	-1
Kokonaispääoman tuotto ilman sij.sid.vakuutusta prosentteina	5,6 %	5,6 %	4,8 %	9,6 %	20,7 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto-% käyvin arvoin sitoutuneelle pääomalle	-0,8 %	5,9 %	5,5 %	3,7 %	7,8 %
Tasoisuusmäärä	7 886	6 162	6 027	5 970	5 031
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	4	4	4	3	2

MUUT LIITETIEDOT

TULOSANALYYSI

	2018	2017	2016	2015	2014
Vakuutusmaksutuotot	4 330 000,00	4 230 000,00	4 110 000,00	3 825 000,00	3 825 000,00
Korvauskulut	-2 055 631,61	-3 543 826,28	-3 532 546,55	-2 261 258,07	-1 214 046,83
Liikekulut	-648 363,50	-716 553,72	-681 990,21	-606 821,09	-781 189,09
Vakuustekninen kate ennen tasoisuusmäärän muutosta	1 626 004,89	-30 380,00	-104 536,76	956 920,84	1 829 764,08
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut sekä arvonmuutokset	444 442,31	537 329,41	461 398,55	374 633,77	472 988,11
Muut tuotot ja kulut	127,42	-10,51	215,89	348,83	-977,07
Liikevoitto/tappio	2 070 574,62	506 938,90	357 077,68	1 331 903,44	2 301 775,12
Tasoisuusmäärän muutos	-1 724 347,00	-134 827,00	-57 004,00	-939 229,00	-1 489 794,00
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	346 227,62	372 111,90	300 073,68	392 674,44	811 981,12
Tuloverot ja muut välittömät verot	-73 114,40	-67 522,26	-54 988,09	-79 544,06	-167 074,06
Tilikauden voitto/tappio	273 113,22	304 589,64	245 085,59	313 130,38	644 907,06

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitusten nettotuotot markkina-arvo 8)	Sitoutunut pääoma 9)	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle
	eur	eur	%	31.12.2017 %	31.12.2016 %	31.12.2015 %	31.12.2014 %	31.12.2013 %
Korkosijoitukset yhteensä	-322	15 847	-2,03	3,20	4,77	1,90	4,94	2,32
Joukkovelkakirjalaina	-290	12 068	-2,40	3,73	5,55	2,16	5,41	2,89
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-32	3 779	-0,84	0,37	1,08	0,28	0,00	0,22
Osakesijoitukset yhteensä	-220	6 286	-3,50	11,96	8,11	9,06	25,45	8,77
Noteeratut osakkeet ³⁾	-194	5 889	-3,30	12,54	7,50	12,76	18,44	8,77
Pääomasijoitukset ⁴⁾	-25	397	-6,38	4,41	12,85	-3,00	46,32	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	351	4 370	8,04	7,16	7,72	8,33	5,45	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusryitykset ⁵⁾	351	4 370	8,04	7,16	7,72	8,33	5,45	
Muut sijoitukset yhteensä	1	60	0,96	3,43	4,00	6,55	3,36	3,78
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	1	60	0,96	3,43	4,00	1,24	2,63	2,51
Muut sijoitukset ⁷⁾	0	0	0,00	0,00	0,00	21,69	3,74	6,72
Sijoitukset yhteensä	-190	26 562	-0,71	5,89	5,78	3,80	7,91	2,96
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-15							
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	-205	26 562	-0,78	5,91	5,54	3,70	7,76	2,76

- Sisältää kertyneet korot
  - Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
  - Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
  - Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
  - Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
  - Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
  - Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
  - Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat
  - Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat
- Vertailuluvut on esitetty kulloinkin voimassaoleiden säästösten mukaisesti.

SUOMEN KESKINÄINEN LÄÄKEVAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
Sijoitusjakauma käyvin arvo

	Perusjakauma ja riskijakauma						
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
	eur	%	eur	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	14 936 306	58,65	12 960 904	55,67	63,18	67,78	68,42
Joukkovelkakirjalaina	10 403 064	40,85	11 644 933	50,02	57,90	64,90	65,75
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	4 533 242	17,80	1 315 971	5,65	5,29	2,88	2,68
Osakesijoitukset yhteensä	5 544 984	21,77	6 311 482	27,11	24,63	22,91	19,65
Noteeratut osakkeet ³⁾	5 170 256	20,30	5 917 742	25,42	22,53	19,47	13,21
Pääomasijoitukset ⁴⁾	374 728	1,47	393 740	1,69	2,10	3,45	6,44
Kiinteistösijoitukset yhteensä	4 985 336	19,58	3 718 547	15,97	10,75	7,66	6,25
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusryitykset ⁵⁾	4 985 336	19,58	3 718 547	15,97	10,75	7,66	6,25
Muut sijoitukset yhteensä	0	0,00	290 440	1,25	1,43	1,65	5,68
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0	0,00	290 440	1,25	1,43	1,65	1,91
Muut sijoitukset ⁷⁾	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	3,77
Sijoitukset käyvin arvo yhteensä	25 466 626	100,00	23 281 373	100,00	100,00	100,00	100,00

JVK, modifioitu duraatio

3,22

- Sisältää kertyneet korot
  - Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
  - Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
  - Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
  - Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
  - Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
  - Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).
Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvo yhteensä" -rivin loppusummaa.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

1. Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1.1. Liikevoitto tai -tappio ja kokonaistulos

Vahinkovakuutusyhtiön tulosanalyysi

Vakuutusmaksutuotot

Korvauskulut

Liikekulut

Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista 1)

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitusmäärän muutos

Voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tuloverot ja muut välittömät verot

Vähemmistöosuudet 1)

Tilikauden voitto tai tappio

1) koskee konsernitiinpäätöstä

Kokonaistulos

+ Liikevoitto/-tappio

+/- Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonorotusrahaston muutokset

1.2. A Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakauden puolivälistä kauden loppuun.

1.2. B Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

+ Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutokset

1.3. Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Sijoituksiin ei oteta mukaan sijoituksiin liittyviä kauppahintatasaamisia ja -velkoja.

Sijoitusjakauma sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset.

1.4. Kokonaispääoman tuotto prosentteina (Käyvin arvoin) =

+/- Liikevoitto tai -tappio

+ korkokulut ja muut rahoituskulut

+ Perustekorkokulu

+/- Arvonorotusrahastoon/käyvän arvon rahastoon kirjattu arvonorotus/peruutus

+/- Sijoitusten arvostuserojen muutos X 100

+ Taseen loppusumma

+/-Sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Vahinkovakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

1.5. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

2. Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

2.1. Vakuutusmaksutulo =

Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

2.2. Vahinkosuhte prosentteina =

Korvauskulut	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) prosentteina =

Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Riskisuhte prosentteina =

Korvauskulut ilman korvaustoiminnan hoitokuluja	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

2.3. Liikekulusuhte prosentteina =

Liikekulut	X 100
<hr/>	
Vakuutusmaksutuotot	

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

2.4. Yhdistetty kulusuhte prosentteina =

- + Vahinkosuhte
- + Liikekulusuhte

Yhdistetty kulusuhte (ilman peustekorkokulua) =

- + Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua)
- + Liikekulusuhte

2.5. Tasoitusmäärä tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna

Tositelajit ja säilyttämistapa

Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto tositteiden kirjaamisesta
Verkkolaskut (ostolaskut)	Sähköinen arkisto
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto
ALV-laskelmat	Sähköinen arkisto
Kausiveroilmoitukset	Sähköinen arkisto

Alkuperäiset paperilla vastaanotetut ostolaskut säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku on skannattu, säilytetään lasku vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Matka- ja kululaskuihin liittyvät tositteen liitteenä olevat alkuperäistositteet säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku tai sen liitteet ovat skannattu, säilytetään ne vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Yhtiön tulos on 273 113,22 euroa voitollinen verojen jälkeen. Yhtiön vapaa oma pääoma on 7 088 018,89 euroa.

Helsingissä 26. maaliskuuta 2019

Tomi Vahevaara, puheenjohtaja

Petri Suni, varapuheenjohtaja

Jaakko Linna

Irene Luukkonen

Matti Ruohonen

Tiina Hellgrén, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 26. maaliskuuta 2019

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla Nykky
KHT